

Farsang után.

A házasság-élet iránti ellenszenv már-már általánossá kezd válni.

Farsang, a házasság-kötések időszaka, napjainkban már a köznép előtt sem részeshi valami nagy becsben.

Alig akad egy olyan bátor férfi, ki Hyemen-lánczainak viselésére határozna el magát.

A mai kor férfiai nem rózsá-, de tövis-lánczoknak tartják a házasság lánczait.

Méltán e? Qui bene distinguit, bene docet.

Nem lehet tagadni, hogy a mindennapi élet, szomorú példák tár a nászúlni vágyó férfi elé, melyek legkevésbé sem alkalmasak nászúlni kedvének növelésére.

Nőink nagy része irtózik minden munkától, minden komolyabb foglalkozástól, inkább szeretnek nagyvilági divat-hölgyek, mint jó feleségek, anyák, családjuk órángyalai lenni;

kedvelik a fényűzést, haszontalan lim-lomra anyait költenek, hogy ennek ára sokszor meghaladja a háztartás költségeit, de minden esetre meghaladja a férj erejét és keresetforrásait.

Ez már magában véve is eléggé visszaretentő. De ez nem elég. — A garcon-élet megkedvelésére s a házasság iránti undor növelésére leghatalmasabb eszköz a nők — könnyelműsége, ledértsége, lelkiismeretlensége.

Az életben mindennap akadunk egy-egy oly példára, melynél haraggal tölt el minket a női szemérmelenség, elvetemedettség.

Tiszteletben részesülő nők megcsalják férjeiket, elhagyják gyermekeiket, tönkre teszik családok boldogságát, sokszor minden legkisebb ok nélkül, csak szenvedélyök hatalma által vezéreltetve.

Bizony ily példák nem igen buzdul fel egy-egy fiatal ember házassági frigy kötésére; sőt ha foglalkozott valaha ily tervvel, a házasság-élet ily elvdulása lehúti benne a házasság vágyát, sőt azt elfojtja csirájában.

De hát — kérdi tőnk valaki — a férfiak csupa anyagkiből állnak-e? Soha nem állítottuk ezt.

Tudjuk, hogy a mai kor férfiai sem jobbak a kalandos természetű nőknél. Legtöbben alig serdülő korukban meg vannak mételevyre extra-vegáns elvelek; élvezetekbe merülve, korai aggokká valnak.

Elismerjük azt is, hogy sok nő soha nem jönne hűltenségi gondolatra, ha erre haszontalan férje nem nyujtana neki tápot. Sok férj a nézes hetek elmúltával elhanyagolja nejét, mézes tartja magát a házi tűzhelytől, kocsmákban, kártya-asztalnál tölti szabad idejét, vagy kalandokat hajhász, kaczer és ledér nőikkel kalandokba keveredik s minden inkább, mint jó férj s kifogástalan családó.

Amde mehetségül szolgálhat-e a férj haszontalansága vagy könnyelműsége egy — kötelesség-tudó s tisztességre és becsülésre igényt tartó nőnek? Soha!

A nőnek, a tisztességes, becsületos nőnek soha nem szabad letérni az erény útjáról. A nőnek mindig arra kell törekedni, hogy jobb, nemesebb, felelősebb legyen mint a férfi, tisztaságával, erényével példányképp kell szolgálja a netán eltévelyedett férjének.

A férfitől, ha ledér, kalandvágyó, soha nem fogják mondani, hogy ezzel becsületlen is. Ez ugyan nem igazságos ítélet, de oly tény, mely kétségbevonhatatlan. De a nő ledértsége, kalandvágya egyuttal becsületlenség is. Férfyének ragyogni kell, ahhoz nem szabad érni a legsekélyebb gyanúnak sem.

Nem hiába elvezik a nők a pártatlan tiszteletet, melylyel neki a tisztességes férfiak lovagiasága oly szivesen s önkéntesen adózik.

ha erre méltók. De ha szétfoszlik az őket körülvevő nimbusz, akkor nincs szánalomra méltóbb teremtés, mint oly nő, kit a tisztességes társadalom megvet.

A nőktől függ, hogy rehabilitálják a házasság-élet hiteltét, kívánatosnak tegegy a családalapítást, kedélyessé a házi tűzhelyt s édené az otthonot.

De ez erős akaratot igényel, sokszor nagy, fáradhatatlan, kitartó munkába, még többször önfelelőződésbe kerül.

Am, ha a nő az erkölcsi eldurvulásban s elaljasodásban követi a könnyelmű férfiakat, sőt sokszor tul is tesz rajtok, akkor nem lehet csodálkozni, ha a férfiak irtóznak a családalapítástól s elnyútvik magokat a különféle mértéktelen élvezetek kalandos utjain.

A férfiak blazirtságának eredeti forrása: a nők könnyelműsége. Ha nem lenne annyi sok könnyelmű nő, nem lenne annyi kielt, blazirt és demoralizált s a házasságtól irtó férfi sem.

No keressen a nő soha mehetséget a maga részére a férfi súlyedésében, hanem iparkodjék ez utóbbit súlyedéséből kragadni.

Ez a nő legszebb és hozzá legméltóbb hivatala.

Hebry Bódog.

Hogy lettem én esztergályos?*

(Level Mikszáth Kálmánhoz Könyves Tóth Kálmántól)

Olvastam, hogy Jókai Mór oly ügyesen tud esztergályozni, hogy egy ízben valami munkáját fénymázoltatni bemévent az esztergályos műhelybe, a mester kérdezte tőle, ki csinálta azon műremekek? „En magam” — viszonzá Jókai. És nem ösmervén a nagy költőt, mindjárt ajánlkozott, hogy őt beszegédjéti jó helyébe.

Jókai megérdemelte, hogy őt az ipar terén is üdvözöljék, de én, ösztintem megvalom, nem érzem magamat arra érdemesnek. De a „Pesti Hirlap” nek nagy hálaival tartozom, hogy nemcsak esztergályosá tett, hanem ezenkívül homlokura tűzte a föltalálót illető babért is.

Nemcsak egy művem jelent meg a Légrády testvérek kiadásában, ott szerepel maiglan is nevem, mikor Smiles nyomán írott műveimet becses lapok hirdeti. Sőt ugyancsak e nyomdában önállóan is nyomtattam ki három kötet egyházi beszédet. De mindez nem körtétet oly nimbuszsal, mint az, melyben a „Pesti Hirlap” részéről legközelebb részesülni szerencsés voltam, midőn szerény nevemet, mint föltalálót veszi föl a hir szárnyaira.

Megérdemli ez az eset, hogy leírjam, nemcsak azért, mert érdekes, de azért is, mert azok a levelek, melyeket mint föltaláló kaptam, igazán jellemzőek.

Csendes magányomban irogattam szobámban, mikor a levélhordó belepott. Rendszerint egy pár újságot hoz s no, neha még egy pár levelet. Most azonban rakásszámra szedegeti elő.

Magam is megokáltam. Már a tizedik járja.

— Talán nem nekem szól az? — jegyzém meg.

— De igenis, mind egytől-egyig ide szól. Nézetem a czimet, csakugyan mind az én nevemre szól; eme jelzővel apostrofálva: „esztergályos urnak!”

— Ugyan mi juthatott ezekhez az urakhoz — gondolom — talán csak nem akarnak velem valami tréfát üzni?

Levelezőlap, zárt levelezőlap, bérmentett, bérmentetlen, ajánlott levél. Felbontom az egyik zárt levelezőlapot s bámulva olvasom: „Kedves tisztárs! Bannünket nagyon meglepett, hogy ön odahagyta a lelkézi pályát s az ipar mezéjén kísérél szerencsét. Agy! A „Pesti Hirlap”-ból.

— mondá a káplár, — látsz, én gazdád el nem fogni!

— Nem bizony ebanyátok, mert nem leled, — gondolá az öreg.

A dragonosok, mintegy érezve a bekövetkező jót, mind összegyűltek, lovaikat elhelyezve a tágas istállóban.

— Hát aztán káplár uram maga nekem nem ellenségem? — kérdi János.

— Na! na! öreg Fetter, maga jó barát, jó barát! de pálnka pálnka!

— Lesz vitéz uram! — mondá az öreg s kinyitá a pinczet a természetes kulcsal.

Mihelyt ki volt nyitva az ajtó, a hősök félrelöktek János urat, s mint a kiket a veressapkások kergetnek, egymás nyakán törtek le a lépcsőn.

— No csak menjetek, — mormogá az öreg, — csakhogy az én teens uram megmenekült.

A felszabadított hősök, minden hordót végig kóstoltak, akar bor, akar pálnka volt az, s lassanként olyan állapotba jöttek, hogy az előhozott kenyér s szalonáról már jó formán azt sem tudták, mirevaló!

A vén huszár s a cselédek nagy része jó izűen gyönyörködött az elázott hősök jó kedvén.

Igaz, hogy szép látvány volt e vén hadfiakat így látni, kik egymást átölelve ugyancsak daloltak, sőt egykettő még a tánczot is megkísérté a pinczében, minek az lett a vége, hogy beleakadva a hordókba, tisztességesen meghemperegtek a pincze talaján, — s eszökbe sem jutott, hogy ők rebellit keresnek. De Jánosnak meg az nem jutott eszébe, hogy a tiszt ur és Anna kisasszony egészen magukra adták.

— Ja! ja! öreg ur, csak snapsz sok, enni inni sok lónak, néked vagyunk jó barátok.

— A lovannak ugyan lehetsz jó barátja, jámbor! — mormogá az öreg, — de nekém soha.

— No de látom, külömb ember vagy főhadnagyodnál, tehát kapsz egy kis pálnkát.

— Derék emper vagy — kend öreg Fetter,

csak azt említem meg, miért kellett nekem e felvilágosító sorokat közzététel végett megírnom? Először azért, hogy a téves hirdetés helyrehozom, s ne követeljek magam részére idegen dicsőséget, s ne vegyem el a megérdemelt jutalmat attól, akit az méltán megillet. Lapotok hirdetés rovatában ugyanis a febr. 11-iki számban az én nevem szedetett ki, mint az egészségi- s takarékpipaszárát föltaláló neve.

Erről csak akkor értesültem, mikor az igazi föltaláló az nap délután beront hozzám: — Bátyám! ez mégis hallatlan, — kezd — nem irtal e a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalához, hogy minő nagy hibát követett el?

— Dehogym irtam, — válaszoltam — majd eligazítjuk azt máskeppen, te csak menj a postára s tudasd ott, hogyha az én nevemre mint esztergályosnak jó a levél, csak hezzád vigyék.

Mert, habár az én nevem hirdettetik is a „Pesti Hirlap”-ban, mint föltaláló ez a dicsőség az én esztergályos testvéremet, Könyves Tóth Sámuelt illeti, ki éveken keresztül elmélkedett azon, hogy eme találmánya czél-szerű legyen s ime meg kellett érnie, hogy az először nem az ő neve alatt lásson napvilágot. Hiába, ez a föltalálók szomorú sorsa!

Hogyte is tapasztalhasd, miszerint az általa föltalált pipaszár csakugyan megfelel az igényeknek s a magyar találmányok közt megálja helyét emberül, idezárva küld egy tisztalétpéldányt. Füstölj abból kényelmesen, nem kell azzal töltened az időt, hogy kiverd a hamut, mert pipád kiég egészen s nem kell bosszankodnod, hogy a karczolatok írása közben a pipátöltőgetés miatt egy eszméd a füst-párába elshun. Egyuttal én és öcsém arra kérünk, hogy a következő hirdetés alkalmával a „Kálmánt” kereszteljétek „Sámuelle”, mert ugyancsak megjárhatom, hogy mint szabadalomértó ellen saját öcsém indítson pert. Cuique suum! (A levelek közül, melyeket kaptam, vagy hármat csatolok, hogy közleményem hitelességében ne kételkedjétek.)

HELYI HIREK.

* Kinek kell póttanfolyam? A „Pesti Napló” írja: E kérdés merült föl a képviselőház egyik legközelebbi ülésén, Tisza Kálmán és Ugron Gábor között. — Ugron a kérdést a hirlapi nyilatkozatok terére vitte; s Körösi Sándor a „Nemzet”-ben felel Ugronnak s neki iteli a póttanfolyamot. Körösi Sándor bátyánk cikkre rendkívül nagy hatást tett — Debreczenben, hova a Nemzet a délutáni órákban érkezett meg, s este már városzerzete beszéd és vitaközlés tárgyat kepezte benne Körösi Sándor cikkre. A mi egészen természetes is miután Körösi Sándor nem csupán orsz. képviselője Debreczennek, hanem az ottani kolleghiumban sok évig jogtanár volt. A vitaközlések azonban Debreczen város politikai s irodalmi körében azonban rendkívül elesek is izgatottak lehettek, mert a késő éjjeli órákban táviratot vettünk Debreczenből, melyben szóról-szóra ezek olvashatók: „A szenvedélyes viták következtében támadható tetlegességek és más súlyosabb következmények gyors elkerülése végett, fölkérjük Körösi Sándor, hogy magyarrázza meg, a Nemzet mai számában, az ő aláírasával ellátott cikkének következő mondatait és definícióit: „A tisztviselők egyes alakban, a tanácsok kollektiv alakban szervezvék.” — (Hogy lehet ez?) „A felügyeletet, az ellenőrzést a központi hatalom gyakorolja, hogy megátolja a magánérdek megsértéseit és a közérdek kielégítésében bizonyos egységet tartson.” (Mi ez?) „A tanácsok kollektiv természetűeknél fogva nem igen lehetnek felelősek.” (Mi ez is?) „Vagy lehetnek felelősek, vagy nem lehetnek; de hogy „nem igen” lehetnek, az lehetetlen.” „A közigazgatási bizottság, mint kollektiv személy, fegyelmi eljárás alá nem vonható. B. B. kollektiv személy.” — Közöljük a táviratot egész terjedelmében s magunk is a legnagyobb kíváncsisággal és érdeklődéssel tekinünk az adandó felvilágosítások és magyarázatok elé.

* A Szabadság-nak. A nagyváradi „Szabadság” mely oly pártatlan köznyelnyeforgatást tanusított, hogy ennek következtében másokat megleckéztetni nincs joga, elég tájékozatlanul bele szokott kontarkodni a debreczeni eseményekbe. Most a miatt támadja meg a debreczeni esküdtszék, hogy a hetfői tárgyalás alkalmával Mikecz Józsefet fölmentette. Azt azonban elhallgatja, hogy Mikecz mivel védekezett, t. i. azzal, hogy az ő inkriminált közvéleménye csak idézet volt, s ő éppen arra hivta fel a közfigyelmet, hogy egy elítelt zsidó miként mer nyilatkozni a magyar bírói kar felől. Az esküdtszék e védelmet elfogadta s Mikeczet természetesen fölmentette. A „Szabadság” védelmébe veszi a magyar bírói kart, pedig ennek oly védelmezőkre, mint a „Szabadság,” egyáltalában nincs szüksége!

* Egy kis statisztika a női keresztnevekről. A „Debr. Ell.” írja: „Lapunk egyik barátja időt szakított magának statisztikát állítani össze a debreczeni polgár osztály családai körében leggyakrabban előforduló szokott női keresztnevekről. A kimutatás alapjául a „Debreczen” f. évi 16. és 31. számában megjelent s „Kafangkóró” által a függetlenségi pártbeliek tánczmulatságáról írott tudósítás névsora szolgált. — Tagadhatatlan, hogy alaposabb és bővebb kimutatást lehetett volna kapni a keresztelési anyakönyvekből; csakhogy ezek nem állottak rendelkezésre. Azonban ez a névsor is kielégítő

REJTELMEK.

— Regény. — Irta: SZALATNAY LÁSZLÓ. 53 XI. Az új borzalmai.

Anna rohamosan húzta ki a kis íróasztal fiókot s az ott lelt összes pénzt, — mi ugyan nem sok volt, — a bátyja kezébe nyomta.

A katonák már az ajtó előtt voltak. János kinyitá az oldalszoba ajtaját, melyből körül a többi szobát a tornácra lehetett kijutni, s ide toltá be urát, suttogva mondá: —

— Erre, erre teens uram! csak siessen, vigyázzon, míg kiér, a Rárot semmi német lö nem éri utól, végesetben a nyeregkapában két töltött pisztolyt talál, ha csak lehet, a vadász-háznál várjon be.

A vadászház, melyet az öreg említett, a hegvek között egy elhagyott kunyhó alakú kis ház volt, mi hajdan, lehet, hogy vadászlakul szolgált, de most már az eső ellen sem igen adott menhelyet.

Ide tűzte az öreg a találkozást. Sándor a szobából kimenve, némán szorítá meg a jó öreg érdes kezét, s elrohant s szerencsésen elérve az ólat, felnyergelt lovát kivezette, s a lehető zajtalanul távozott.

Nem maradt a házban legkisebb hely sem felkutatás nélkül, de mind hiába, a cselédek némely része ugyan észrevette, hogy az „ur” számára mindig nyergelve álló háttas paripa eltűnt, — de erről hallgat-

ajékozást nyújt a külön ajékozást közlő elterjedt foglalkozás iránt, mondani szokta, a törzsgárság szokott képviselő bái tudósításokban 156 le sorolva s ez k közl J. Mariska 28, Erzsike 15, 9, Katica 3, Vilma 3, ma, Zsófia, Tereke, Sá 1—1 Legkedveltebb teh osztályul a Julianna nev vatba kezd jönni az Eszte Etleben népszerűtlene k zsánna és Katalin, külön ezredéves eredeti Sára ne ösrégi Zsuzsámmával egy tu'nyomó volt. A Margit, nem kedvelik, holott pe Jó volna, — ha a Julián szer kereszteljenék a a katonai sorozó bizottság hogy — mennyi nehéza a nevek ugyanazonossága ártana akkor sem, midő ván névre keresztelik. előfordul az az eset, hog ság elé ugyanazon koros legény is oda állitják, a nek hívják, az apa pedig István, az anya meg Kis népszámlálások városunk Julianna és Kis Juliána. Tessék már most ennyi személyazonosságot megá

* Az allam és a fi veszők. A következő sorokat kapjuk: A bekvő alkalmából a szőlőművelő tan megkivánhatja, hogy a filoxera már pusztít és ho ellenálló amerikai fajok it szőlők fentartása, a kormól ingeny vagy le állitási aron a d j k e r e s s z ö l ő v e s z e s b e n a v e s z ő k á r a az áll magas volt (6 ft az ezer közl) nagyon kevesen ve tett vesszők nagyobb res va, a nyáron feltűzelte meg ép, fázik a költségte ga aron szőlővesszőt, me lőben is bizonytalan és se get igényel: a kinek pe elpusztult, annak meg h hozza és módjában sincs, az országban fentartassek lam részről támogatni e elősegíteni, hogy az n y e r e s z k e d j e n e l ő v e s s z ö k k e l h a n n a k, a ki jelentkezik és a maga szőlőjének bene Csak ily módon remelhet pusztult szőlőt behiteti számára el nem vesznek, mint eddig, magára szabó vesszők árát, hogy nagy hasson ki, épp úgy nem a vesszők; amint eddig; a lesz, és az amerikai vessz az országban.

* Színház. A „G a s előadásának fénypontjait a lotta) gyönyörű eneke. ha L o c s a r e k n e felülma játszott Zenobiája szolgáit (Benozdo) a nagy burgosá beie a szébbnél-szebb dal felvonásbeli keringőt is. Ilona (Sora) csinos volt sőt éj volt, szép duetteg g y e s i e k n e m v a l ó Sz kezünk, hogy ebből pomp tavalj Zilahy Gyula Jász Lajos is, D o b o (Nazoni) ruan meg kell rónunk H a ki valóságos taktikát v val. Eltekintve attól, hogy csinosan enekelt és kifeje jával tegnap is „spórolt”, hol alig hallhattuk, maskó kelt, csak a szájtát mozgatt mainé énekelt. — Ez zené visszatetsző. A zene szabot hatalmasan hangzott, a n ő desén — ingadozott. Köz

* A felolvasó kör teg borovszky Ludmilla k. a s s e g e l ő t t o l v a s t a f e l . A z v e s r a j z á t, m e l y e t n a g y f i a k r o z s e n g s a f e l o l v a s ó t a l n a z t a .

* Van e differitisz? v. t. főorvos kijelenti, a b e n, a „Debr. Ellenőr”-be m e g y u g t a t a s a h o z z á m i n d e z i d e j e l l e t é s n e m e r k i t i s z e s e t f e l m e r p e d i g — h a c s a k u e s e t — a r r ó l ó t e l e t e t t v o l n a a z i l v o s n a k . E l t e k i n t v e v á r y G y u l a — u g y l á s t e l v ű p á r t i l a p o l v a s ó t a t n i, m i n d e n p á r t i o l n i t ó a n k e l l a n n a k h a t n i e k b ő l l á t h a t ó l a g — e p p e a k i l e g u t o l j á r a s z o k t o t v a n y o s b e t e g s e g f e n n m e r t S z . A . ú g y v e d é s

68

ajkózást nyújt a különböző keresztneveknek a közép közt való elterjedtségéről...

Öngyilkosság. Városunk híres arról, hogy sok öngyilkosság fordul elő benne...

Katonai lovak szállítása. A m. kir. állományok igazgatósága az összes állományokhoz...

Egy kis pipastatistika. Érdekes tudni, hogy rendes dohányos embernek bizonyos idő alatt mennyi időt vesz igénybe...

Az állam és a filoxeramentes szőlő vesszők. A következő igen figyelemreméltó sorokat kapjuk: A következő tavaszi idény alkalmából a szőlőművelő gazdaközönség...

A borászati vandortanító kerületek új evől fogva új beosztást nyertek. Az új beosztás szerint Hajdúmegye és Debreczen sz. kir. város a IV. kerületbe (a régi VII. kerület) osztott be...

Halalozás. Mar tegnapi megemlékezünk volt Bisothka István haláláról, mely hír városzerte gyorsan elterjedt...

Színház. A Gasparone tegnap előadásának fénypontjait a Halmainé (Carlotta) gyönyörű éneke, bájos megjelenése és a Lócserék né felmulhatlan kórikummal...

A felolvasó kör tegnap estélyen Zámbovovszky Ludmilla k. a szép szamu közönség előtt olvasta fel „Az otthon” cz. kedves rajzát...

Van e differitiz? Dr. Sárváry Gyula v. t. főorvos kijelenti, a mi hírünkkel szemben, a „Debr. Ellenőr”-ben „a közönség megnagyugtatása végett, hogy hozzáz mindeztideig semmiféle jelentős nem érkezett differitiz esetet felmerüléséről, már pedig — ha csakugyan van ilyen eset — arról őt értesítenie kelletett volna az illető kezelő orvosnak...

Imre bizony differitizben feküdték, bár főorvosi engedély nélkül! — A „Debr. Ell.” lap társunk pedig — tapasztalás szerint — akkor tartja szükségesnek a közönséget óvatosságra felhívni a járványok ellen, ha már valamely a szerkesztőséghez közel álló egyén is megbetegedett...

Katonai lovak szállítása. A m. kir. állományok igazgatósága az összes állományokhoz rendeléssel bocsátotta ki, melyben tudatja, hogy katonai lovak csakis teher, személy vagy vegyes vonatokhoz szállíthatók...

Egy kis pipastatistika. Érdekes tudni, hogy rendes dohányos embernek bizonyos idő alatt mennyi időt vesz igénybe csak a pipának megtöltése s a rágyújtás. Napunkint tizenkét órát számítva s átlag minden felőrára egy pipadohányt, a mi aránnyal nem sok, ez egy evre 8760 pipadohányt. Föltéve, hogy valaki 20 éves korában kezd dohányozni s rendszeres dohányzik 60 éves koráig, a fentebbi arány szerint ezen 40 év aatt elfüstöl 250.400 pipadohányt...

A borászati vandortanító kerületek új evől fogva új beosztást nyertek. Az új beosztás szerint Hajdúmegye és Debreczen sz. kir. város a IV. kerületbe (a régi VII. kerület) osztott be. Ugyane kerületbe tartoznak még: Bihar, Szabolcs, Szatmár Szilágy, Ugocsa vármegyék és az ezek területén levő törvényhatósági joggal felruházott városok. Vandortanító: Guzmán Deues, lakóhelye: Misztótfalu (Szatmár.)

Eljegyzés. Haday Sándor, szintársulataunk kedvelt baritonistája, eljegyezte Kolda Rózát a kisasszonyt, öv. Kolda Jánosné szép és művelt leányát. Kísérje az ifjú pár frigyét a boldogságnak olyan ózóna, a mennyi tapasztozón kísérte a vőlegényt eddigi pályafutásán!

Ijúsági isteni tisztelő. Legközelebbi vasárnap, f. hó 26-án — szokás szerint d. e. 11 órákor ijúsági istentisztelet tartatik a nagytemplomban, Dicsőfi József hittanár ur tartván ezuttal predikációt.

Halalozás. Mar tegnapi megemlékezünk volt Bisothka István haláláról, mely hír városzerte gyorsan elterjedt. A kiadott gyászjelentés következőleg hangzik: „A legmelyebb fájdalomérzéstől leerve tudatjuk forrón szeretettel ferjem, gyamatyam, vöm, testvérem és nagybátyám nehai polgár BISOTKA ISTVÁN gubás mesternek, folyó hó 22-én reggeli 6 órákor, életének 65-ik évében, a boldoguldszében történt gyszós kimúlását. A boldoguldszék földi részei folyó hó 24-én d. u. 2 órákor fognak Burgondia-utca 39-ik szamu házatól a ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a csegléd utcazi sírkertben örök nyugalomra letétni. Mely végtestességétetelre a rokonokat, barátokat és ismerősöket banatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1888. február 22. Banatos özvegye: Váry Erzsébet, gyámleánya: Erzsébet, napa: öv. polgár Vary Istvánné Nyilas Sara; testvere: polgár Bisothka Gábor, neje Pataky Mária és gyermekei. Polgár Vary István, neje Boesky Julianna; Polgár Bisothka Miklós, neje Vincze Zsuzsanna; a többi rokonok nevében is.

Symphoniai hangverseny. A helybeli katonai zenekar buzgó karmestere Czapek Péter ur által f. hó 26-án vasárnap d. u. 4 órákor a „Bika” disztertemben rendezendő 1-ső symphoniai hangversenyre a megáapított műsor a következő: I. Rossini-Nyitány. II. Liszt 1 sz. magyar rhapsodiája. III. Meyerbeer: Aria a Propheta című operából, énekli V. Margó Czella. IV. Zichy G. Toborzó dal orchestraerre. V. Beethoven 2 sz. symphonija D. durban. Ezen kiváló szépségű darabokra az előkészületek nagyban folytak és az ezrelra külön szervezett katonai zenekaron kívül meg a mint értesülünk közre működnek többek közt: Hitessey Lajos, Márton Imre, Zimmermann tanár és Szentgyörgyi József urat helyáarak: Páho y 3 frt 50 kr. Üés 1 frt. Bemenet jegy 50 kr. Deák jegy 20 kr. Felhívjuk ezen érdekes és élvezetesnek ígérköz hangversenyre közönségünk figyelmét.

A városi dalárda március elsőjén megtartandó dalestélyéről tegnapi lapunkban megemlékeztünk, azonban ott tvedésből kimaradt az, hogy ezen dalestély a „Bika” énteremében fog megtartatni, midőn ezt tudomásra hozzuk, újból felhívjuk az igen élvezetesnek ígérköz estélyre a közönség figyelmét. Adakozások a nögyéleti árvház javára. (Ótádk közlemény.) Váradí Imréné és Benyács Emilné urnók gyűjtése Hatvan- és

Mester utcán. Révész Bálintné, Lengyel Imrené, Márk Endréné, Márk Páné, Varga Lajosné és Nadányi Sándorné 2—2 frtot; báró Maldényi Vilma, Dr. Kentzler József, Szabó Balázs Ilon, Steinberger Gyuláné, Alibán Mihályné, Polynár Dénesné, Koszorus Lajosné, Konec Elekne, Király Ferencz, Lichtschein Menyhártné, Lichtschein Sámuelné, Egy valaki, Doboziné, Szűcs Mihályné, Kádár István, Csicsó Lajosné, Altmann Józsefné, Somogyi Dániel, Szabó József, Gáspár Imre, Dusóczky Pálné, öv. Lédig Lajosné, Lukács Ignáczné, Szilágyi Kálmáné, Nagy Péterné, Irinyi Istvánné, Mészáros Józsefné, Gyarmathi Jánosné, Papp Ferencz, Balogh István, Békési Gyuláné, öv. Zöld Jánosné, Jánbor Lajos, Moci Józsefné, Kálmán János, Nánási József, Kovács Etelka, Papp Peter, Fényes Jenő százados, Szép Sándorné, Beke Klára, Nagy Gábor és Benedek Árpádné 1—1 frtot; N-N. 80 krt, Jánbor István 60 krt, Ámmed József, Juhász Ignác, Méhész Andrásné, Kovács Józsefné, Bene Bertalan, Schwartz József, Borbély Imréné, Hegedűs Imréné, Harangi Sándorné, Dely Tamásné, Gyarmathi Istvánné, Orosz Istvánné, Jobbágy Imre, Wibrál János, Piribauer Alajosné, Kálmán Mihályné, Ungváry Györgyné, öv. Csikós Ferencz, Trocsányi Sománé, Flezsár Ignác, Sepsí Pálné, Kiss András, Kovács János és Szabó Peter 50—50 krt; K-Z. Reisz Henrikné, Berger Mór, Balint Samuné, Szűcs Mihályné, Balogh Ottóné, Nagy Péterné, N. Jánosné, N-N. Faragó István, Hegedűs Ferencz, Molnár János, Pongor János és N-N. 40—40 krt; Csengeri Ferencz, N-N. N-N. N-N. Kecskes Peterne és Lustig Mihályné 30—30 krt, öv. Sarkadi Ferencz 25 krt; Granát József, Hódiné, Kálmár Mihályné, Ebsstein Lázárné, Mózes Julia, Stern Jakab, Steinhart, Szűcs Mihály, Nagy József, Tiba János és N-N. 20—20 krt; Kiss Józsefné, N-N., Balogh Peter, Reichmann Amália, Papp János, Tóth István, N-N., N-N., Juhász István és N-N. 10—10 krt. A kész pénz adománnyok összege 79 frt 14 krt. Balla Mihályné, Pasztor Jánosné, Harsányi Jánosné, Kulcsár Józsefné, Harsányi Sándorné, Jánbor Ferencz, Mike Ferencz, Kertész Mihályné és id. Bánai Istvánné 1—1 véka búzát; ij. Bánai Istvánné, Kiss Mihályné, Takács Jánosné, Mke Ferencz, Gyulai Istvánné és Balogh Istvánné fel-fel véka és Szabó Istvánné egy kosár búzát; Zöld Mihályné egy kenyert.

A nyiregihazi takarekpénztár huszontödik üléstevét 31.107 frt 72 krnyi tiszta nyeremenyvel zárta le, melyből 24.750 frtot fizetnek ki osztalek gyanánt, 2660 frt 77 krt a tartalékalkhoz csatolnak, míg a további összeg különböző jutalékokra és jötekyony czeleokra szolgal. — Az intézet mult évi mérlege 1994,812 frt 5 kros forgalmi egyenleggel zárul. Resztvénytőkéje 75,000 frtot, tartalékai 56,837 frtot tesz. — Első üzletéveben, 1863-ban, betétei 56,872 frt 16, kr-ra a lefolyt evben pedig 1,781,148 frt 18 kr-ra rugtak; vagyona az alapításkor 30,000 frtra ment, ma pedig 150,268 frt 80 krt tesz, mi az intézet orvendetes gyarapodásáról tanuskodik.

Köszönet. A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete könyvtára részére, alóhrott urak szivesek voltak több művet ajándékozni, melyért fogadják az egyesület nevében halás köszönetem. — T. Zador Lajos ur 5, t. Tóth Lajos ur 1, t. Varga Lajos ur 4, t. Wertheimer József ur 1, t. Kovács Béla ur 1, t. Kiss János ur 1 müvet. Nonn Endre, egyesületi könyvtárnok.

Sok övi megfigyelés. — Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll seiditz porok” bizonyultak legkimeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. — Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. győgysergek és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki győgysergárakban határozottan Moll A. készítménye keredő az ő gyári jevényével és aláírásával.

Muzsák. — Mükedvelők színhaza Turóc-Szent-Mártonban. Turóc-Szent-Mártonban vasárnap avatták föl ünnepelesen, az ottani magyarság lelkesedése között, a mükedvelők színházat, mely nemcsak a jötekyonságnak, de a magyarsodás ügyének is kiváló szolgálatakat tenni van hivata. Az ünnepejt Rakosi Jenő prologyával nyitották meg, aztán előadták a „Miniszterelnök előszobájában” című vlgjátékát. A színház létrejövételének főérdeme a turóczi jötekyony nögyélet és a magyar olvasó egylete, legbuzgóbb apostolai voltak pedig a színház eszméjének Fekete Miklós és Orsoly Lajos. — A szindarabokban közreműködtek: Fekete Miklós, Bolds Ignác, Nagy Istvánné, Schiller Irma, Ruttkay Anna, Nagy István, Mátys György, Derzsi Béla, Jeszenszky Teofil Révész Lajos és Klein Károly.

A magy. tud. akadémiában érdekes ülés folyt le hétfőn. Ponori Thewrewk Emil tartotta meg székfoglaló értekezését: „József főherczeg czigány-nyelv tana s a czigányokra vonatkozó egyéb tudományos kutatások” cím alatt. Az értekezést József főherczeg fia is végig hallgatták, kiket udvözli beszédekkel fogadtak. — Adat 1866-ból. Garibaldi emlékiratainak most megjelent köteté érdekes adatot tartalmaz reánk nézve. A valságos 1866-diki haboru előtt Viktor Emanuel király június

10-diken Fabrici tábornokot küldte Caprera szigetere, hogy Garibaldiájak az önkéntes seereg parancsnokságát följánlja. Garibaldi megduzzogott az aspremontei eset miatt, de mikor kardjára szükség volt, nem habozott és még aznap utra kelt a szárazföldre. Dr. Albanese közölte vele, milyen szerepet szánt neki a király, azt, hogy a Garibaldi az összes önkéntes csapatok élén kössön ki a dalmát partokon s innen törjön be Magyarországra, hogy itt lázadást támaszson. Garibaldi el volt ragadtatva e tervtől, s emlékirataiban megjegyzi, hogy e terv végrehajtása megadta volna Ausztriának a kegyelemföföst. De az olasz vezérkar más véleményben volt, szivósan ellenzte a tervet s addig beszéltek ellene a királynak, míg az végre szintén lemondott róla. Garibaldi aztán Tirolba tört be önkénteseivel, de ott tudvalevőleg nem végezhetett valami nagy dolgokat.

Közgazdaság. — A pozsonyi marhavásár. Bécsből írják: A közséji tanács elemzési bizottságának pénteki ülésén Dotzauer és Bertl indítványozni fogják, hogy a pozsonyi marhavásár fenntartása, illetőleg a hizalók karteljének megújítása tárgyában a magyar gazda kör által foganatosított lépésekkel szemben a bécsi tanács a megfelelő ellenintézkedéseket tegye meg. Nyilván való, hogy a pozsonyi marhavásár megszünése teljes egyedúráságot biztosítana a bécsi piacnak a magyar tenyész állatok árának megszabása tekintetében, mert a magyar tulajdonosnak a Bécsbe felhajtott szarvasmarhát az osztrák kereskedő kénye-kedve szerint megállapított áron kellene továbbadni, jól tudva, hogy az osztr. szükséglet kizárólag Bécsben keres és talál kielegülest. Ime a magyar gazdasági érdekek teljes öszretközése az osztrákkal. A pozsonyi marhavásár ügye tisztán magyar ügy; fenntartása magyar érdekek megszünése a mi kárunk. Hogy tehát a magy. gazdakör mindent megtesz a bukás szelén álló ügymentesére: nemcsak helyes és elismerésre méltó, de kötelességszerű is; hogy azonban Bécsben marhának fel olj hagok, melyek a pozsonyi marhavásár megakadályozását czélozzák: nemcsak helytelen és méltányosság nélkül való, de jogtalan is.

Sertesvásár. A kőbányai sertéskereskedő távirata, febr. 21. az üzlet azil. magy. urasági öregnehéz 51.—52.— frtig magy. uras. fiatal nehéz 54.—55.— frtig, magy. uraság. fiatal közép 53.—54.— frtig, magy. uras. fiatal könnyű 51.—52.— frtig, magy. szedett nehéz 50.—51.— frtig, magy. szedett közép 50.—51.— frtig, magy. szedett könnyű 50.—51.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz —.— frtig, rom. bakonyi átmeneti nehéz —.— frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép —.— frtig szerb. átmeneti nehéz 49.—50 frtig szerb. átmeneti közép 49.—50.— frtig, szerb. átmeneti könnyű 49.—50.— frt. hizó a vasútról másszála —.— frtig, hizó éves élsúlyban —.— frtig hizó két éves élsúlyban (makkos) —.— frtig, öreg makkos sertés élsúlyban, 4% levonással —.— frtig. Az árak hizalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 4% levonással métermázsánkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megterítettik.

Sertéselötszám. Febr. 19-én volt készlet 78,385 — febr. 20-án érkezett 483 elszállítatott 567. Maradt készletben febr. 20-án 78,301 drb.

Debr. Színház. Holnap pénteken, 1888. február 24-én, bérletfolyamban HALMAY IMRE jutalomjátékául e színpadon először: FAUST. Irta: Göthe. Fordította: Dóczy Lajos. A nemzeti színház számára színe alkalmazta: Paulay Ede. Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

A debreczeni izraelita hitközség előjáróságától. 176 sz. 1888.

Pályázati hirdetmény. A debreczeni izraelita hitközség két marhahusvásár székén a 400—400 forint évi fizetéssel javadalmazott két mészárszéki székállói állás f. é. április 1-én betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állásokra pályázni kívánnak, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket f. é. márczius 15-ig a hitközségi jegyzőhöz hivatalhoz (szt.anna-utca izr. templom épület) nyújtsák be, mely hivatalnál a pályázati feltételek megtekinthetők. Debreczen, 1888. febr. hó 22-én. Az előjáróság.

Iparhatóságilag engedélyezett

VÉGKIARULÁS.

Női-, férfi- és gyermek-czipő

üzlettemmel végképen felhagyok, az összes raktáron levő czipő-árakat gyári áron alól bocsátom a n. é. vevő közönség rendelkezésére, minél tömegesebb látogatását az igen tisztelt közönségnek kéri,

tisztelettel

FALK OTTÓ,

főpiacz. a városháza épületében.

Az arany csizmához.

Eddig felülmulhatlan.

MAAGER W.

cs. kir. valódi, tisztított

CSUKAMAJ-OLAJ

MAAGER VILMOSTÓL, Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és könnyen emészthetősége miatt gyermekek számára is különösen ajánlva és rendelve — mint legfinisabb, legjobb, legemlézesebb és leghatásosabbnak elismert szer: mell- és tüdőbajokban, görvély, felés, daganat, bőrküteg, mandula-betegségek, gyengeség ellen. Üvegeje 1 frt Kupháó a gyári raktárban, Bécs III. ker. Heumarkt 3., valamint

minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben az osztrák és magyar monarchia területén.

Debreczenben Mihalovits István, Götl Nándor, és Dr. Rotschnek E. II. gyógyszerész uraknál, valamint Rickl J. Zelnos ur fűszerkereskedésében.

MOLL SEIDLITZPOR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyári védjegyet és aláírását viseli.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyák, gyomorgégés, májbetegségek, vértelenség, aranyer és a legkülönfélébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásommal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer a mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és söt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko Ján. F. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölés sikeres használata közvény, csuz, mindennemű testfájdalmak és bennlőknél; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásonkál. Belőleg vízzel vegyítve hirtelen rosullat, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerárjaiban és anyagkereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll féle francia borszesz és sója vidéken nagyzerősen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Götl Nándor, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy Károly gyógyszerárjaikban, Geréti Fűtő és S. epa sz Antal kereskedőknél.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására juttatni, üzlettem leltározása folytán

összes

női ruhakelméket, cretonokat, szőnyeget, férfi gyapju kelméket

és különösen

fekete és színes ternókat

a mai naptól rendkívüli lezállított áron kiárulom.

BOSZNAY J.

Iparhatóságilag engedélyezett üzleteihagyás miatti

VÉGKIARULÁS!

A KEDVENCZ BAZÁRBAN,

a hol mindennemű DISZMŰ, NORINBERGI- és játékaruk

gyári áron alól

eladnak.

Mintán a VÉGELEDÁS csak f. é. áprilisig tart, ajánlom a n. é. közönségnek, míg a készlet tart, bevásárlásait melébb eszközölni.

Különösen ajánlom dus választékban ferfi ingeket, ugyszintén fa-, bőr- és vászon bőröndöket.

Tisztelettel

LOSÁNYI R.

Bazár a „Kedvencz”-hez.

Az üzlet beszüntetése folytán az összes állványok a kirakatokkal együtt eladóak.

302
1888.

Arverési hirdetmény.

A nánási kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közharré teszi, hogy Csuhány Zsuzsanna Lente Balázné végrehajtatónak Papp Julianna Nagy Balázné végrehajtatást szenvedő elleni 200 frt—kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyeben, a nánási kir. járásbiróság, területén lévő, Nánáson tekvő, a nánási 6718. tjkv. A. I. 1 r.z., az 5445. tjkv. A. I. 1, az A. I. 2, az A. I. 6, az 5153. tjkv. A. I. 4, az 5445. tjkv. A. I. 3, 4, 5, 7, 8. rsz., az 5153. tjkv. A. I. 2, 3, 5, 6. rsz. ingatlanokra az arverést 675 frt — krban ezeannel megállapított kikiáltási árban

elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi mártius hó 2-ik napján d. e. 8 órakor a bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Nánás 1888. évi február hó 3 napján.

A nánási kir. j. bíróság mint telek-könyvi hatóság.

Sebestyén,
kir. aljárásbiró.

1888. X.

Közzétett a...
Egyes szám...
Allá...
Kálnoky gró...
hallgatásáról a...
lőszíntleg sugalm...
lyet azonban me...
az egész sajtó.
Igy hangzik...
E kihallgatás...
hogy Ausztria-Mag...
kövessen a bolgar...
javaslatokkal szem...
ország részéről ez...
oros kormány köz...
nettel és ez magar...
társainál és bizony...
lépéseket fog teni...
egyes kormányok...
terjesztésekre, ez...
kérdésekre adott...
Oly ridegen vissz...
nyára egy részről...
kormány okot tal...
lani indítványának...
Jelen szövegesebb...
rűnek, hogy ne m...
kozik. Minden edd...
arra irányul, hogy...
sel a szultánt, min...
nyilatkozatra bír...
állása törvenytel...
nand herceg áll...
szerződészerü ke...
összes hatalmának...
nek egymástól a h...
ország a szobrán...
gát a szobrán...
lott a többi hata...
ez oiy kérdés, mel...
között kell elinté...
a porta annak...
notifikálta a ha...
választási aktust...
mutatkozott. Teh...
melyek az orosz...
mázhattak és nem...
az, a melynek ag...
érthetőnek látszik...
őszintén és becsü...
viszonyok rendez...
véve talán aggy...
ben, mint hogy att...
első lépést oiy an...
vetnie, a mely Eur...
ez ügyben veszély...
lunen van, ho, y...
sajtó már most k...
újabb diplomacia...
legkedvezőbb eset...
hozzájárának Or...
befolyásuk sulya...
hogy a portát a...
nözze és iltéve a...
nincs szándékában...
arra használni, h...
konkvenziákat vo...
az ily nyilatkozat...
ha ez a diplomacia...

A „DEBRECZ...
Apró kepek a...
— Irta: Gy...
A felolvasók...
mondani hogy az...
nem a czél csak...
temű száz eset kö...
czel, hogy vagy mu...
módon gyarapítsa...
érni nehezebb, az...
czelul. Bizonyos h...
többet tudnak nála...
is többet tudott az...
kiről egy korutja...
volt: — Merre ke...
— A bróék...
— Hat a bir...
— No need...
azt sem tudja!...
Onök mind...
mindjárt meg fog...
sem el nem szent...
beszélgetésre nem...
tén nem szokati...
alatt: — azt, a...
s minek nem tu...
évről-évre Kalot...
Ugy van az...
*) Felolvasat...
15-iki ülésén.